

Еңбек

нарығын

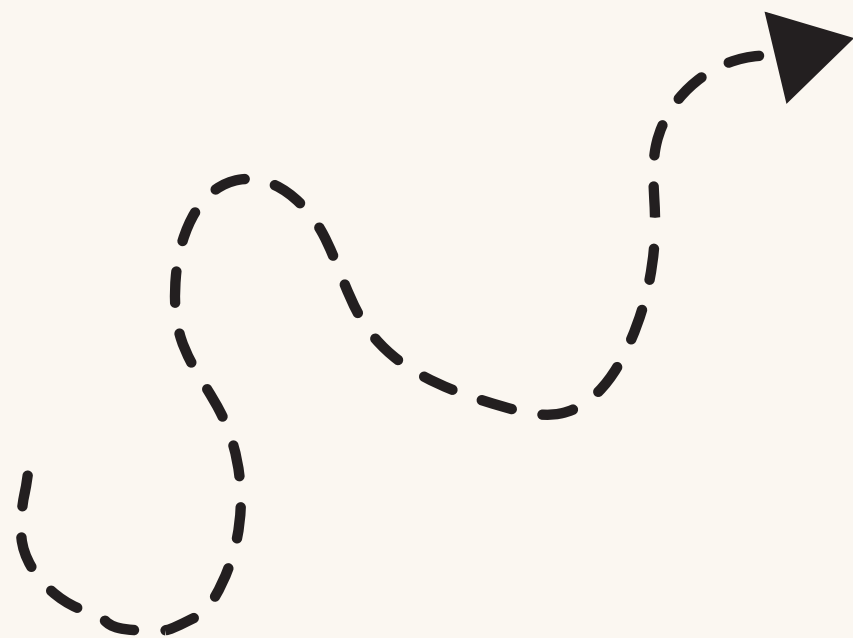
мемлекеттік реттеу

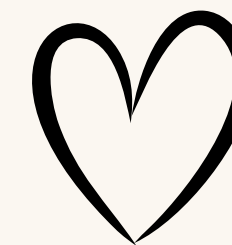

Жоспар

1. Кіріспе
2. Еңбек нарығын мемлекеттік реттеу
3. Әлеуметтік әріптестік
4. Еңбек нарығын реттеудің бағыттары

Кіріспе

Еңбек нарығы жұмыс күшінің сұранысы мен ұсынысы өзара әрекеттесетін экономикалық жүйенің негізгі элементі болып табылады.

Еңбек нарығын мемлекеттік реттеу-бұл еңбек қатынастарының ең төменгі стандарттарын қамтамасыз етуге, жұмысшылардың құқықтарын қорғауға және жұмыс берушілер үшін әділ жағдай жасауға бағытталған заңдар мен саясаттар жүйесі.

Әлеуметтік әріптестік еңбек қатынастарын реттеу және негізгі мәселелер бойынша келісімдерге қол жеткізу мақсатында қызметкерлер, жұмыс берушілер және мемлекет арасындағы өзара іс-қимылды қамтиды.

Ұжымдық еңбек шарттары, салалық және аумақтық келісімдер сияқты еңбек нарығындағы келісімдер кәсіпорындар, салалар және аймақтар деңгейінде еңбек жағдайларын реттеудің құралы болып табылады.

Еңбек нарығын мемлекеттік реттеу қоғамдағы әділ және тиімді еңбек қатынастарын қамтамасыз етудің негізгі құралы болып табылады. Ол тиісті заңнаманы қабылдау, қызметкерлердің құқықтарын қорғауға және еңбек нарығында тең мүмкіндіктерді қамтамасыз етуге бағытталған саясаттар мен шараларды әзірлеу арқылы жүзеге асырылады. Еңбек нарығын мемлекеттік реттеудің негізгі компоненттеріне мыналар жатады:

Еңбек заңнамасы

Еңбек заңнамасының орындалуын бақылау

Жұмыспен қамтуды және оқытуды қолдау

Жұмыс орындарын құруды ынталандыру

Әлеуметтік әріптестік

Әлеуметтік әріптестік-бұл еңбек қатынастарын реттеу және еңбек нарығына қатысты негізгі мәселелер бойынша келісімдерге қол жеткізу мақсатында қызметкерлер, жұмыс берушілер және мемлекет арасындағы өзара іс-қимыл процесі. Бұл демократиялық басқару мен еңбек жанжалдарын шешудің маңызды құралы.

Диалог және келіссөздер: кәсіподақтар ұсынатын жұмысшылар мен жұмыс берушілер еңбек жағдайлары, жалақы, жұмыс орнындағы қауіпсіздік және денсаулық жағдайлары сияқты маңызды мәселелерді шешу үшін диалог пен келіссөздер жүргізеді.

Ұжымдық келісімдерді әзірлеу: әлеуметтік серіктестік көбінесе кәсіпорындар, салалар және аймақтар деңгейінде еңбек қатынастары тараптарының құқықтары мен міндеттерін анықтайтын ұжымдық еңбек шарттары мен келісімдерін жасауға әкеледі.

Бірлескен шешімдер қабылдау: әлеуметтік әріптестік тараптары еңбек заңнамасындағы өзгерістерге, жаңа саясаттар мен бағдарламаларды әзірлеуге, сондай-ақ қызметкерлер мен жұмыс берушілер арасындағы даулы мәселелерді шешуге қатысты шешімдер қабылдау процесіне қатысады.

Басқаруға қатысу: әлеуметтік серіктестік тараптары өз мүшелерінің мүдделерін қорғау және еңбек жағдайларын жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу үшін мемлекеттік органдар мен еңбек қатынастарына байланысты ұйымдарды басқаруға қатыса алады.

Еңбек нарығын мемлекеттік реттеудің төрт негізгі бағыты бар:

жұмыспен қамтудың өсуін ынталандыру және мемлекеттік сектордағы жұмыс орындарының санын арттыру бағдарламасы;

жұмыс күшін даярлауға және қайта даярлауға бағытталған бағдарламалар; жұмыс күшін жалдауға жәрдемдесу бағдарламалары

; Үкімет жұмыссыздықты әлеуметтік сақтандыру бағдарламаларын қабылдайды, яғни жұмыссыздық бойынша жәрдемақыға қаражат бөледі.

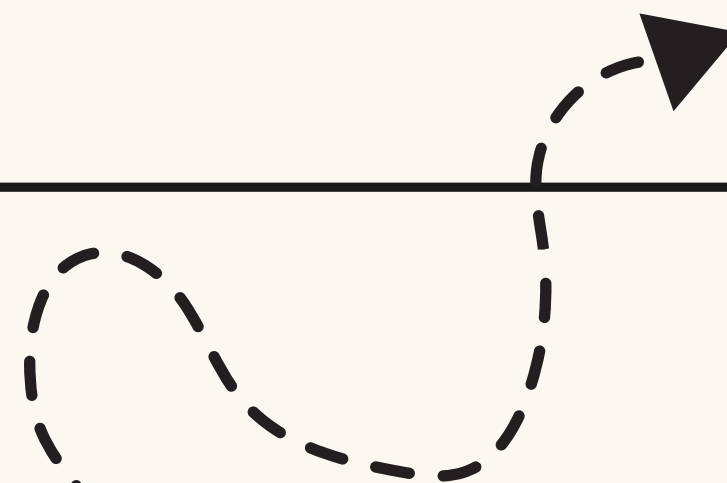

Еңбек нарығындағы мемлекеттік саясат екі негізгі нысанда жүзеге асырылады:

- белсенді – жаңа жұмыс орындарын құру, жұмыспен қамту деңгейін арттыру және жұмысшыларды оқыту және қайта даярлау арқылы жұмыссыздықты жеңу
- пассивті – жәрдемақы төлеу арқылы жұмыссыздарды қолдау.

Толық жұмыспен қамтуға қол жеткізуге бағытталған белсенді саясатты жүргізу дамыған елдердің еңбек нарығындағы мемлекеттік саясатының басым бағыты болып табылады. Бұл саясаттың негізгі шараларына мыналар жатады: жаңа жұмыс орындарын құрудың негізгі шарты болып табылатын экономикаға инвестицияны мемлекеттік ынталандыру; құрылымдық жұмыссыздарды қайта даярлауды және қайта даярлауды ұйымдастыру;

Назарларыңызға рахмет!

